

OPINIE SEPARATA

la HOTARÂREA PLENULUI Colegiului Disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii din 28 noiembrie 2025 privind sancționarea judecătorului Bușuleac Mihail

Prin Hotărârea Plenului Colegiului Disciplinar de pe lângă Consiliul Superior al Magistraturii din 28 noiembrie 2025 cu votul a patru membri "pro" și a votului unui membru "împotriva", în temeiul art. 36 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 178 din 25.07.2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Plenul Colegiului Disciplinar a hotărât de a înceta procedura disciplinară intentată în temeiul autosesizării depuse de Inspectorul-judecător principal, Diana Ioniță, emisă în privința acțiunilor judecătorului Mihail Bușuleac de la Judecătoria Cahul, sediul Central, din motiv că de către judecător nu a fost comisă o abatere disciplinară.

În temeiul art. 13 alin.(2) lit c) din Legea nr. 178 din 25.07.2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor am votat contra adoptării hotărârii majorității, iar în temeiul art. 35 alin.(3) din Legea nr. 178 din 25.07.2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, expun opinia separată la hotărâre.

Potrivit art.3 din Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, judecătorii răspund disciplinar pentru comiterea abaterilor disciplinare, în cazurile în care fapta constituie o abatere disciplinară în conformitate cu art.4.

În consecință, răspunderea disciplinară este angajată doar atunci când, în urma examinării sesizării și a raportului Inspecției judiciare, se identifică circumstanțe de fapt și de drept care confirmă, dincolo de orice dubiu rezonabil, săvârșirea unei abateri disciplinare.

Potrivit art. 20 alin.(1), (2) a Codului de procedură penală, judecarea cauzelor se face în termene rezonabile. Criteriile de apreciere a termenului rezonabil de soluționare a cauzei penale sunt:

- 1) *complexitatea cazului;*
- 2) *comportamentul participanților la proces;*
- 3) *conduita organului de urmărire penală și a instanței de judecată;*
- 3¹) *importanța procesului pentru cel interesat;*
- 4) *vârsta de pînă la 18 ani a victimei.*

Iar, potrivit alin.(4) din același articol, respectarea termenului rezonabil la urmărirea penală se asigură de către procuror, iar la judecarea cazului – de către instanța respectivă.

Circumstanțele cauzei se reduc la următoarea situație faptică.

În adresa Inspecției Judiciare au parvenit 4 încheieri interlocutorii emise de Curtea de Apel Cahul în privința acțiunilor judecătorului Mihail Bușuleac, menționînd magistratul n-a asigurat examinarea cauzelor într-un termen rezonabil, prin considerarea termenului de prescripție de 2 ani stabilit pentru răspunderea penală în baza acestei componente de infracțiune (art. 264¹ alin.(1) Cod penal).

Inspecția judiciară în procesul verificării preliminare, la 22 octombrie 2024 inspectorul-judecător desemnat s-a autosesizat asupra practicilor defectuoase ale magistratului din cadrul Judecătoriei Cahul, sediul Central, Bușuleac Mihail de examinare a cauzelor penale cu termen de prescripție (pentru tragerea la răspundere penală) redus.

La 24 octombrie 2024 sesizarea a fost înregistrată cu nr. 994s-1331 p/m și repartizată spre verificare inspectorului-judecător Ioniță Diana.

Urmare a verificării prealabile a circumstanțelor în procedura sesizării, la 08 noiembrie 2024 prin rezoluția inspectorului judecător desemnat s-a dispus pornirea procedurii disciplinare și începerea cercetării disciplinare în privința magistratului din cadrul Judecătoriei Cahul, sediul

Central Bușuleac Mihail în baza art. 4 alin. (1) lit. g), i) și p) din Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Prin raportul nr.994s – 1331p/m din 13.12.2024 inspectorul-judecător a reținut bănuiala rezonabilă că, acțiunile judecătorului din cadrul Judecătoriei Cahul, sediul Central, Bușuleac Mihail atestă elementele abaterilor disciplinare stabilite la art.4 alin.(1) lit. g) și p) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178 din 25.07.2014.

1. În cadrul examinării procedurii disciplinare s-a stabilit, ca la 12 mai 2022 în cadrul Judecătoriei Cahul, sediul Central cauza de învinuire a lui XXX XXX de comiterea infracțiunii stabilite la art. 264¹ alin. (1) Cod penal, prin intermediul PIGD, a fost repartizată în mod automat- aleatoriu spre examinare judecătorului Bușuleac Mihail. În instanța de fond cauzei i s-a atribuit numărul de evidență electronică 1-22066130-15-1-12052022.

Prin încheierea judecătorului din 12 mai 2022 s-a dispus fixarea ședinței preliminare pentru 06 iulie 2022, ora 10.00. Pentru examinarea cauzei de către magistrat au fost stabilite 14 ședințe judecătorești cu interval de la 2 la 4 luni.

Ulterior examinării în fond a cauzei, prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central (judecător Bușuleac Mihail) din 20 februarie 2024 inculpatul XXX XXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (1) Cod penal cu aplicarea pedepsei de muncă neremunerată în folosul comunității pe termen de 220 ore cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. Prin același act judecătoresc au fost dispuse acțiuni conexe cauzei penale judecate.

Sentința instanței de fond, fiind contestată cu recurs, la 14 martie 2024 în cadrul Curții de Apel Cahul, prin intermediul PIGD, cauza a fost repartizată în mod automat-aleatoriu spre examinare judecătorului Dănăilă Ion, care urma s-o examineze în completul judecătoresc, format din Vavrin Galina și Bondarenco Natalia.

Ulterior examinării cauzei în ordine de recurs, prin decizia Curții de Apel Cahul din 17 mai 2024 s-a admis recursul avocatului Soltan Vasile în interesele inculpatului XXX XXX, s-a casat parțial sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 20 februarie 2024 în partea stabilirii pedepsei cu adoptarea în această parte a unei hotărâri noi, după cum urmează: XXX XXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate cu liberarea de pedeapsă penală pe motivul expirării termenului de prescripție. În rest, sentința instanței de fond a fost menținută.

Instanța de recurs (Curtea de Apel Cahul) a reținut că, la 12 mai 2022 Procuratura raionului Cahul a expediat cauza penală instanței judecătorești, ceea ce constituie un termen de 2, 5 luni de la pornirea urmăririi penale. Potrivit fișei de repartizare, cauza a fost repartizată magistratului Bușuleac Mihail la 12 mai 2022.

Corespunzător, se rețin 2,5 luni de urmărire penală, 2 ani de examinare în fond și 2 luni de examinare a cauzei în ordine de recurs. Reieșind din dinamica examinării cauzei în instanța de fond, se deduce că magistratul n-a asigurat examinarea cauzei într-un termen rezonabil, prin considerarea termenului de prescripție de 2 ani stabilit pentru răspunderea penală în baza acestei componente de infracțiune (art. 264¹ alin.(1) Cod penal).

2. La 05 mai 2022 în cadrul Judecătoriei Cahul, sediul Central cauza de învinuire a lui XXX XXX de comiterea infracțiunii stabilite la art. 264¹ alin. (3) Cod penal, prin intermediul PIGD, a fost repartizată în mod automat-aleatoriu spre examinare judecătorului Bușuleac Mihail. În instanța de fond cauzei i s-a atribuit numărul de evidență electronică 1-22062960-15-1-05052022.

Prin încheierea magistratului din 06 mai 2022 s-a dispus stabilirea ședinței preliminare pentru 21 iunie 2022, ora 11.30. Pentru examinarea cauzei de către magistrat au fost stabilite 17 ședințe judecătorești cu interval de la 2 la 5 luni.

Ulterior examinării cauzei în fond, prin sentința judecătorească din 01 aprilie 2024 inculpatul XXX XXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (3) Cod penal cu aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe

termen de 240 ore cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. Prin același act judecătoresc au fost dispuse acțiuni conexe cauzei penale judecate.

Sentința instanței de fond fiind contestată cu recurs, la 22 aprilie 2024 în cadrul Curții de Apel Cahul, prin intermediul PIGD, cauza a fost repartizată în mod automat- aleatoriu spre examinare judecătorului Vavrin Galina, care urma s-o examineze în completul judecătoresc, format suplimentar din Pilipenco Serghei și Bondarenco Natalia.

Ulterior examinării cauzei în ordine de recurs, prin decizia Curții de Apel Cahul din 14 iunie 2024 s-a admis recursul avocatului XXX XXX în interesele inculpatului XXX XXX, s-a casat parțial sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 01 aprilie 2024 în partea stabilirii pedepsei cu adoptarea în această parte a unei hotărâri noi, după cum urmează: XXX XXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate cu liberarea de pedeapsă penală pe motivul expirării termenului de prescripție. În rest, sentința instanței de fond a fost menținută.

Instanța de recurs (Curtea de Apel Cahul) a reținut că, la 05 mai 2022 Procuratura raionului Cahul a expediat cauza penală instanței judecătorești, ceea ce constituie un termen de 3 săptămâni de la pornirea urmăririi penale. Potrivit fișei, cauza a fost repartizată magistratului Bușuleac Mihail la 05 mai 2022.

Corespunzător, se rețin 3 săptămâni de urmărire penală, 2 ani de examinare în fond și până la 2 luni de examinare a cauzei în ordine de recurs. Reieșind din dinamica examinării cauzei în instanța de fond, se deduce că magistratul n-a asigurat examinarea cauzei într-un termen rezonabil, prin considerarea termenului de prescripție de 2 ani stabilit pentru răspunderea penală în baza acestei componente de infracțiune (art. 264¹ alin.(3) Cod penal).

3. La 31 mai 2022 în cadrul Judecătoriei Cahul, sediul Central cauza de învinuire a lui XXX XXX de comiterea infracțiunii stabilite la art. 264¹ alin. (1) Cod penal, prin intermediul PIGD, a fost repartizată în mod automat-aleatoriu spre examinare judecătorului Bușuleac Mihail. În instanța de fond cauzei i s-a atribuit numărul de evidență electronică 1-22076264-15-1-31052022.

Prin încheierea magistratului din 01 iunie 2022 s-a dispus stabilirea ședinței preliminare pentru 10 august 2022, ora 09.00. Pentru examinarea cauzei de către magistrat au fost stabilite 13 ședințe judecătorești cu interval de la 1 la 3 luni.

Ulterior examinării cauzei în fond, prin sentință judecătorească din 15 aprilie 2024 inculpatul XXX XXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (1) Cod penal cu aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe termen de 240 ore cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. Prin același act judecătoresc au fost dispuse acțiuni conexe cauzei penale judecate.

Sentința instanței de fond, fiind contestată cu recurs, la 27 mai 2024 în cadrul Curții de Apel Cahul, prin intermediul PIGD, cauza a fost repartizată în mod automat- aleatoriu spre examinare judecătorului Vavrin Galina, care urma s-o examineze în completul judecătoresc, format suplimentar din Dvurecenschii Evghenii și Bondarenco Natalia.

Ulterior examinării cauzei în ordine de recurs, prin decizia Curții de Apel Cahul din 19 iulie 2024 s-a admis recursul inculpatului XXX XXX, s-a casat parțial sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 15 aprilie 2024 în partea stabilirii pedepsei cu adoptarea în această parte a unei hotărâri noi, după cum urmează: XXX XXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate cu liberarea de pedeapsă penală pe motivul expirării termenului de prescripție. În rest, sentința instanței de fond a fost menținută.

Instanța de recurs (Curtea de Apel Cahul) a reținut că, la 30 mai 2022 Procuratura raionului Cahul a expediat cauza penală instanței judecătorești, ceea ce constituie un termen de 2 săptămâni de la pornirea urmăririi penale. Potrivit fișei, cauza a fost repartizată magistratului Bușuleac Mihail la 31 mai 2022.

Corespunzător, se rețin 2 săptămâni de urmărire penală, 2 ani de examinare în fond și până la 3 săptămâni de examinare a cauzei în ordine de recurs. Reieșind din dinamica examinării cauzei în instanța de fond, se deduce că magistratul n-a asigurat examinarea cauzei într-un

termen rezonabil, prin considerarea termenului de prescripție de 2 ani stabilit pentru răspunderea penală în baza acestei componente de infracțiune (art. 264¹ alin.(1) Cod penal).

4. La 31 mai 2022 în cadrul Judecătoriei Cahul, sediul Central cauza de învinuire a lui XXX XXX de comiterea infracțiunii stabilite la art. 264¹ alin. (1) Cod penal, prin intermediul PIGD, a fost repartizată în mod automat- aleatoriu spre examinare judecătorului Bușuleac Mihail. În instanța de fond cauzei i s-a atribuit numărul de evidență electronică 1-22094349-15-1-01072022.

Prin încheierea magistratului din 01 iulie 2022 s-a dispus stabilirea ședinței preliminare pentru 15 septembrie 2022, ora 10.30. Pentru examinarea cauzei de către magistrat au fost stabilite 12 ședințe judecătorești cu interval de la 1 la 4 luni.

Ulterior examinării în fond a cauzei, prin sentința judecătorească din 16 mai 2024 inculpatul XXX XXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (1) Cod penal cu aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe termen de 230 ore cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. Prin același act judecătoresc au fost dispuse acțiuni conexe cauzei penale judecate.

Sentința instanței de fond, fiind contestată cu recurs, la 07 iunie 2024 în cadrul Curții de Apel Cahul, prin intermediul PIGD, cauza a fost repartizată în mod automat- aleatoriu spre examinare judecătorului Vavrin Galina, care urma s-o examineze în completul judecătoresc, format suplimentar din Pilipenco Serghei și Bondarenco Natalia.

Ulterior examinării cauzei în ordine de recurs, prin decizia Curții de Apel Cahul din 05 septembrie 2024 s-a admis recursul avocatului Grecu Ion în apărarea inculpatului XXX XXX, s-a casat parțial sentința Judecătoriei Cahul, sediul Central din 15 aprilie 2024 în partea stabilirii pedepsei cu adoptarea în această parte a unei hotărâri noi, după cum urmează: XXX XXX a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii incriminate cu liberarea de pedeapsă penală, pe motivul expirării termenului de prescripție. În rest, sentința instanței de fond a fost menținută.

Instanța de recurs (Curtea de Apel Cahul) a reținut că, urmărirea penală la caz a durat aproximativ 3 săptămâni, însă pe rolul instanței de fond cauza s-a aflat de la 01 iulie 2022 până la 16 mai 2024 (când a fost pronunțată sentința).

Corepunzător, se rețin 21 zile de urmărire penală, aproximativ 2 ani de examinare în fond și până la 3 săptămâni de examinare a cauzei în ordine de recurs. Reieșind din dinamica examinării cauzei în instanța de fond, se deduce că magistratul n-a asigurat examinarea cauzei într-un termen rezonabil, prin considerarea termenului de prescripție de 2 ani stabilit pentru răspunderea penală în baza acestei componente de infracțiune (art. 264¹ alin.(1) Cod penal).

Rezumând, consider că în acțiunile judecătorului din cadrul Judecătoriei Cahul, sediul Central Bușuleac Mihail se întrunesc temeiurile abaterii disciplinare prevăzute de art. 4 alin. (1) lit. g), și p) din Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, deoarece maniera de gestionare a cauzelor penale de către judecătorul Bușuleac Mihail denotă o compromitere a scopului procesului penal, or, obligația judecătorului de a examina cauzele într-un termen rezonabil reprezintă un principiu fundamental al justiției echitabile care asigură eficiența actului de justiție și protejează drepturile părților implicate.

Complexitatea cazului Bușuleac rezidă în modul în care gestionarea timpului judiciar poate influența direct finalitatea sancționatoare a legii penale. Atunci când un magistrat administrează cauze penale cu un probatoriu simplu, dar cu termene de prescripție extrem de scurte, orice întârziere nejustificată se traduce prin impunitatea făptuitorului, subminând autoritatea statului și sentimentul de siguranță socială. Această analiză va explora nu doar faptele imputate, ci și contextul sistemic în care acestea s-au produs, oferind o perspectivă aprofundată asupra modului în care neglijența profesională se intersectează cu defectele structurale ale sistemului judiciar.

Prin urmare, transferarea responsabilității către alți factori (comportamentul părților, volumul instanței) fără a demonstra diligența maximă a judecătorului este o eroare de raționament juridic.

Pentru motivele invocate supra, consider ca judecătorului nominalizat urmează a fi aplicată o sancțiune proporțională faptei comise temeiul Legii nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Cu respect
Lucia BAGRIN